

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Associations between poor gross and fine motor skills in pre-school and peer victimization concurrently and longitudinally with follow-up in school age - results from a population-based study / [Vztah mezi slabě vyvinutými hrubými a jemnými motorickými dovednostmi předškoláků a jejich šikanováním ze strany vrstevníků souběžně a dlouhodobě, s pokračováním ve školním věku - výsledky z populační studie] / Elise Oksendal, Ragnhild Eek Brandlistuen, Arne Holte, Mari Vaage Wang -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 2 (June) (2022), s. 557-575.

V článku jsou nejprve charakterizovány dovednosti dítěte týkající se jemné a hrubé motoriky a funkce příslušných svalů v těle. Špatně rozvinuté motorické dovednosti často způsobují, že se dítě neúčastní sociálních her a kontaktů v takové míře jako motoricky lépe vyvinutí jedinci. Předložená studie zjišťovala nízké rozvinuté motorické dovednosti u dětí ve věku 3 a 5 let a zkoumala, zda předpovídají šikanu těchto dětí ve věku 5 a 8 let. Soustředila se i na emocionální problémy těchto dětí, protože jsou s motorickými dovednostmi úzce svázány. Pouze špatně rozvinuté motorické dovednosti ve věku 3 let se významně podílely na šikaně v 5 letech, a pouze špatně rozvinutá jemná motorika v 5 letech je významně spojena se šikanou od vrstevníků v 8 letech. Podrobnější výsledky v tabulkách.

motorika ; motoricky postižený ; šikanování ; vztahy mezi vrstevníky ; působení ; longitudinální výzkum ; předškolní dítě ; školní věk ; dovednost ; emoce ; emocionalita ; psychika ; Norsko ; jemná motorika

<http://katalog.npmk.cz/documents/523230>

2.

Dieťa z odlišného socio-kultúrneho prostredia v predškolskej edukácii z aspektu sociálnej pedagogiky = Child from different social-cultural background in preschool education from the social pedagogy aspect / [] / Vladimíra Zemančíková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 3 (2021), s. 177-183.

Praktické otázky sociální pedagogiky v problematice vzdělanostního pokroku dětí pocházejících z odlišného socio-kulturního prostředí, které jim neposkytuje dostatek podnětů pro rozvoj

osobnosti. Autorka se zaměřuje na období předškolního věku, ve kterém jsou intervence a kvalita vzdělávání důležité pro vývoj gramotnosti a následnou školní úspěšnost. Blíže se věnuje otázkám školní připravenosti, vstupních nerovností v období nástupu dítěte vyrůstajícího v odlišných socio-kulturních podmínkách do školy a možnostem sociálně-pedagogické intervence již v období předškolního věku dítěte.

dítě ; předškolní dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; vývoj dítěte ; povinná školní docházka ; sociální struktura ; menšina ; etnická menšina ; sociálně znevýhodněný ; sociální prostředí ; kulturní prostředí ; sociální vyloučení ; sociální pedagogika ; školní úspěšnost ; školní neúspěch ; gramotnost ; přijetí do školy ; rovnost možností ; zákrok ; Slovensko ; sociální pedagogové ; připravenost

<http://katalog.npmk.cz/documents/522026>

3.

Do different cognitive domains mediate the association between moderate-to-vigorous physical activity and adolescents' off-task behaviour in the classroom? / [Jsou různorodé kognitivní domény prostředníkem vztahu mezi mírnými až dynamickými tělesnými aktivitami a nesoustředěným chováním adolescentů ve třídě?] / Sebastian Ludyga, Markus Gerber, Serge Brand, Wenke Möhring, Uwe Pühse -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 1 (March) (2022), s. 194-211.

Jedním z úkolů školy je taková pomoc studentům, aby byli schopni využít maximum svého akademického potenciálu. Je k tomu nutno zlepšit akademické chování jako soustředěnost při práci ve třídě, plánování, pilná docházka, kontrola impulzivity apod. Nesoustředěnost ve třídě může být redukována např. pravidly pro práci ve třídě, nastolením pozitivních modelů chování a zavedením sebekontroly studentů. Mezi ověřené intervence patří i tělesné aktivity organizované mimo školu. Mají nevelký, ale pozitivní vliv na akademické dovednosti žáků i studentů díky udržování jejich kardio-respirační fyzické zdatnosti. To byl i výsledek studie, v jejímž rámci se pohybové intervence zúčastnilo přes 100 adolescentů ze Švýcarska.

školní úspěšnost ; prospěch ; práce ve třídě ; koncentrace ; zlepšení ; tělesná zdatnost ; pohyb ; zákrok ; adolescent ; Švýcarsko ; pohybové aktivity

<http://katalog.npmk.cz/documents/522778>

4.

Entwicklung der Schulleistung von Schülerinnen und Schülern mit und ohne Bedarf an sonderpädagogischer Unterstützung im Förderschwerpunkt Lernen in der Sekundarstufe I : ausgewählte Befunde einer fünfjährigen Längsschnittstudie / [Vývoj školního výkonu žáků s potřebou a bez potřeby speciálněpedagogické podpory se zaměřením na výuku v nižším sekundárním vzdělávání : vybraná zjištění pětileté longitudinální studie] / Birgit Werner, Rebecca Höhr -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 71, č. 5 (2020), s. 208-222.

Příspěvek seznamuje s výsledky pětileté longitudinální studie, jež v Německu probíhala v různých typech škol nižšího sekundárního vzdělávání. Z vývoje školní výkonnosti vyplývají specifické rozdíly mezi jednotlivými skupinami žáků. Ve srovnání s výkony žáků bez speciálních vzdělávacích potřeb v tzv. společných školách (Gemeinschaftschule) a reálných školách jsou výkony žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve všech typech škol podprůměrné. Zároveň se však, v souvislosti se zaváděním projektů na podporu výuky, zvýšila školní výkonnost žáků obou sledovaných skupin v průběhu sledované doby. Podrobná data v tabulkách.

prospěch ; výkonnost ; longitudinální výzkum ; sekundární vzdělávání ; speciální vzdělávací potřeby ; srovnávací výzkum ; databáze ; výuka ; reálná škola ; žák ; projekt ; pedagogická podpora ; Německo ; společná škola

<http://katalog.npmk.cz/documents/523083>

5.

Identifying students who are off-track academically at the start of secondary school : the role of social-emotional learning trajectories / [Identita studentů, kteří jsou na začátku studia na střední škole akademicky neúspěšní : role sociálně-emocionálních trajektorií učení] / James Soland, Megan Kuhfeld -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 2 (June) (2022), s. 535-556.

Dosavadní studie ukázaly, že úspěšný přechod z nižší střední školy do vyššího stupně střední školy je zásadní pro to, aby se student udržel na své edukační dráze a směřoval k dalšímu studiu. Autoři prezentované studie zjišťovali, zda úspěšný přechod na další stupeň vzdělávání ukazuje nejen na akademickou, ale i na sociálně-emocionální připravenost žáků studovat na škole, kde se mohou pohybovat a učit volněji. Longitudinální studie zkoumala sociálně-emocionální dovednosti u více než 3000 žáků 6. a 8. tříd, u kterých byl předpoklad, že jsou akademicky i sociálně a emocionálně vyspělí, a budou tedy po 9. ročníku pokračovat ve studiu. Bylo zjištěno, že důležitým prediktorem pro další studium je růst sebeřízení a sociálně-emoční status studenta. Zvládnutí těchto dovedností předpovídá, že student je schopen dále studovat na vyšším stupni střední školy.

přechod ze základní na střední školu ; žák ; školní úspěšnost ; sociální chování ; emocionalita ; dovednost ; schopnost ; nižší střední škola ; vyšší střední škola ; schopnost učení ; Spojené státy americké ; emocionální zralost ; sociálně-emoční učení

<http://katalog.npmk.cz/documents/523201>

6.

Integration sozial emotionalen Lernens im (Fach-) Unterricht / [Začlenění sociálně-emočního učení do vyučovacích (odborných) předmětů] / Tatjana Leidig, Thomas Hennemann, Clemens Hillenbrand -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 71, č. 4 (2020), s. 148-159.

Systematická integrace sociálně-emočního učení na prvním i druhém stupni je cestou ke zdokonalení vyučování, zvláště v inkluzivních třídách. Objasněny jsou základní sociálně-emoční kompetence a strategie jejich rozvoje u vyučujících, dále jsou představeny rozličné varianty k podpoře vyučovacího procesu. Zdůrazněn je vliv učitelů na sociálně emoční schopnosti žáků.

sociální výchova ; emoce ; první stupeň ; druhý stupeň ; vyučovací předmět ; výuka ; inkluzivní vzdělávání ; učitel ; žák ; pedagogická podpora ; strategie učení ; působení ; dovednost ; schopnost ; integrace ; sociálně-emoční učení

<http://katalog.npmk.cz/documents/522827>

7.

Karl Tornow und die Sonderpädagogik / [Karl Tornow a speciální pedagogika] / Dagmar Hänsel -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 71, č. 1 (2020), s. 4-12.

Příspěvek představuje život a dílo Karla Tornowa, nejvýznamnější osobnosti oboru speciální pedagogika v období německého národního socialismu. Seznamuje s jeho pedagogickou a vědeckou činností, upozorňuje na jeho zásluhy v rozvoji speciální pedagogiky i příslušné terminologie - pojem léčebná pedagogika (Heilpädagogik) považoval za zavádějící pro oblast výchovy a vzdělávání osob se speciálními vzdělávacími potřebami a navrhl zaměnit jej pojmem speciální pedagogika (Sonderpädagogik). Příspěvek se dále věnuje recepci Tornowova díla po roce 1945 z perspektivy historického pedagogického výzkumu.

speciální pedagogika ; osobnost ; biografie ; dílo ; pedagogická činnost ; vědecká činnost ; rozvoj ; terminologie ; pojem ; speciální vzdělávací potřeby ; pedagogický výzkum ; historické hledisko ; Tornow, Karl ; Tornow, Karl ; Německo ; 1933-1945 ; 1945-

<http://katalog.npmk.cz/documents/522761>

8.

Latent motivation profiles for choosing teaching as a career : how are they linked to self-concept concerning teaching subjects and emotions during teacher education training? / [Latentní profily motivace pro volbu povolání učitele jako životní kariéru : jak jsou ovlivněny sebeurčením ve vztahu k vyučovanému předmětu a emocím během učitelského studia?] / Annette Lohbeck, Anne Christiane Frenzel -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 1 (March) (2022), s. 37-58.

Prezentovaná studie zkoumala prediktory a následky motivace studentů k výběru učitelského povolání jako životní kariéry. Zajímala se o vztahy mezi motivací a individuálními

charakteristikami studenta (gender, věk, specifičnost typu školy, počet semestrů) a také emočními prediktory pro výběr učitelské profese (radost, zlost, úzkost). Jako výsledek se objevily čtyři profily studenta: 1) edukačně motivovaný, 2) orientovaný na užitečnost, 3) motivačně rovnoměrný, 4) externě motivovaný. Edukačně motivovaní prokázali nejvyšší míru radosti a nejnižší míru úzkosti a zlosti, orientovaní na užitečnost naopak projevovali nejmenší radost a nejvyšší stupeň zlosti a úzkosti.

profesní dráha ; pedagogické povolání ; vzdělávání učitelů ; volba školy ; výběrové kritérium ; motivace ; emoce ; radost ; věk ; úzkost ; gender ; volba povolání ; prognóza ; Německo ; prospěch ze vzdělání ; zlost

<http://katalog.npmk.cz/documents/522762>

9.

Lese- und Schreibkompetenzen von Brailleenutzerinnen und -nutzern in Allgemeinen Schulen und Schulen mit dem Förderschwerpunkt Sehen : Ergebnisse aus dem Forschungsprojekt "ZuBra" (Zukunft der Brailleschrift) / [Kompetenz uživatelů Braillova písma ve čtení a psaní ve všeobecných školách a školách pro zrakově postižené : výsledky výzkumného projektu "ZuBra" (budoucnost Braillova písma)] / Markus Lang, Ursula Hofer, Fabian Winkler -- ger --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 71, č. 6 (2020), s. 280-292.

Projekt ZuBra byl vytvořen k rozvoji jazykových kompetencí zrakově postižených dětí, dospívajících a mladých dospělých v Německu, Rakousku a Švýcarsku. Na vzorku 117 žáků speciálních škol, všeobecných škol i škol s kombinovanou formou bylo sledováno, nakolik zavedení projektu ovlivnilo kompetence žáků v plynulosti čtení, porozumění čtenému textu a mluvenému projevu a pravopisu. Podrobná data jsou uvedena v tabulkách.

slepecké písmo ; způsobilost ; rozvoj ; zrakově postižený ; jazyková dovednost ; speciální vzdělávací potřeby ; výsledek výzkumu ; dítě ; adolescent ; mladí dospělí ; projekt ; pedagogická podpora ; speciální škola ; všeobecné vzdělání ; čtení ; porozumění textu ; ústní projev ; pravopis ; databáze ; Německo ; Rakousko ; Švýcarsko ; plynulost čtení

<http://katalog.npmk.cz/documents/523334>

10.

Niektoré výsledky výskumu výchovy a vzdelávania dospelých na Slovensku v období ČSR (1918 – 1938) = Some results of research on adult education in Slovakia in the period of the Czechoslovak Republic (1918 – 1938) / [] / Eduard Lukáč, Katarína Mayer, Martina Lenhardtová -- slo --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 3 (2021), s. 207-219.

Prezentovány jsou vybrané výsledky výzkumného projektu s názvem „Výchova a vzdělávání dospělých na Slovensku v podmínkách existence ČSR (1918 – 1938)“, který byl ukončen v roce 2019 na Katedře andragogiky Prešovské univerzity na Slovensku. Popsána jsou legislativní opatření a institucionální, organizační a personální zabezpečení, která určila vytvoření novodobé podoby edukace dospělých na Slovensku v daném období.

vzdělávání dospělých ; vzdělávací kurzy pro dospělé ; celoživotní vzdělávání ; systém výchovy a vzdělávání ; další vzdělávání ; studium při zaměstnání ; výsledek výzkumu ; historické hledisko ; legislativa ; organizace ; vzdělávání žen ; Slovensko ; Československo ; andragogika ; 1918-1938

<http://katalog.npmk.cz/documents/522180>

11.

Profesijná dráha školských sociálnych pedagógov na Slovensku = Professional career of school social pedagogues in Slovakia / [] / Kristína Liberčanová, Lara Izabela Kurtek -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 3 (2021), s. 184-205.

V příspěvku je nastíněn vývoj profesní dráhy školních sociálních pedagogů na Slovensku. Uvedeny jsou analýzy vědeckých studií, příspěvků a výzkumných zjištění o povolání školního sociálního pedagoga na Slovensku zveřejněných do roku 2021. Uplatněna byla také výzkumná metoda orální historie u absolventů studijního programu sociální pedagogika a vychovatelství na Pedagogické fakultě Trnavské univerzity, kteří v současnosti působí jako sociální pedagogové ve slovenských školách. Respondenti popsali, jak se vyvíjely jejich profesní dráhy, jak vnímali míru přijetí profese sociálního pedagoga ve školách, své postavení v expertních týmech, které kompetence a procesní komponenty preferují a jaké jsou jejich predikce budoucího vývoje dané profese.

sociální pedagogika ; sociální prevence ; sociální působení ; poradenství ; profese ; profesní dráha ; průběh kariéry ; personál školy ; analýza vědecké literatury ; základní škola ; střední škola ; způsobilost ; Slovensko ; sociální pedagogové ; školní sociální práce ; -2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/522075>

12.

Eine Schule für besondere Lebenslagen auf Zeit : schulische Zentren für Pädagogik bei Krankheit im Kontext von Transitions- und Inklusionsprozessen / [Škola pro zvláštní životní situace : školní střediska pro pedagogiku v případě nemoci v kontextu přechodových a inkluzivních procesů] / Felix Piegsda, Pierre-Carl Damian Link, Stefanie Rossmann, Anoushka Kötzl -- ger - - Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 71, č. 2 (2020), s. 58-71.

Příspěvek se věnuje výukovému designu ve školách pro nemocné žáky a otázce, jak může být výuka v těchto školách implementována do systému výchovně-vzdělávacího procesu. Seznamuje s historií vzdělávání nemocných dětí v Německu od roku 1960 i instituce k tomuto účelu zřízené. Představuje spolupráci multiprofesního týmu (učitelé, lékaři, vychovatelé, psychologové, terapeuti, ošetřující personál, sociální pracovníci, rodiče) starajícího se o výchovu a vzdělávání ve školách pro nemocné děti.

škola při zdravotnickém zařízení ; pedagogický design ; nemocný ; žák ; dítě ; výuka ; výchovně vzdělávací proces ; dějiny školství ; spolupráce ve výchově ; učitel ; lékař ; vychovatel ; psycholog ; terapeut ; sociální pracovník ; rodiče ; Německo ; 1960-

<http://katalog.npmk.cz/documents/522772>

13.

Social comparison in the classroom : priming approach/avoidance changes the impact of social comparison on self-evaluation and performance / [Sociální srovnávání ve třídě : připravený přístup/vyhnutí mění dopad sociálního srovnávání v sebehodnocení a výkonu] / Natacha Boissicat, Marie-Pierre Fyant, Cécile Nurra, Dominique Muller -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 2 (June) (2022), s. 594-609.

Ve školní třídě musejí žáci často čelit sociálnímu srovnávání v rámci známkování i zpětné vazby s učitelem. Mohou se srovnávat s žáky, kteří dostávají lepší známky (vzestupné srovnávání), nebo s žáky, kteří mají horší známky (sestupné srovnávání). Dosavadní výzkumy ukazují, že existuje vztah mezi sociálním prostředím žáka a jeho sebepojetím a sebehodnocením. Přístup k nim/vyhýbání se jim ovlivňuje žáky v obou směrech (vzestupném i sestupném) a vede buď k efektu asimilace (srovnání s úspěšnějšími) nebo k efektu kontrastu (srovnávání s horšími). Přístup s přípravou pro vzestupné srovnávání je pro žáky nejpřínosnější.

sociální prostředí ; sociální psychologie ; třída ; žák ; vztah učitel-žák ; komparace ; školní úspěšnost ; prospěch ; klasifikace ; sebepojetí ; sebehodnocení ; působení ; průzkum ; Francie

<http://katalog.npmk.cz/documents/523257>

14.

Teachers use of fear appeals : association with student and teacher mental health / [Výzvy učitelů způsobující strach : jejich dopad na duševní zdraví studentů i učitelů] / Jessica Belcher, Viviana M. Wuthrich, Catherine Lowe -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 2 (June) (2022), s. 610-626.

Výroky, které způsobují strach, učitelé často používají, když jde o prospěch žáka jako prvořadý cíl. Strach je spojován s lepšími i horšími školními výsledky a existují důkazy, že má negativní vliv na úzkostné žáky, kteří mají špatné mínění o své osobní zdatnosti. Presentovaná studie zkoumala vztah mezi užíváním výroků způsobujících strach, psychickým stresem a vlastní vnímanou zdatností u žáků i učitelů. Učitelovy výroky způsobující strach působily u studentů úzkost, deprese a stres, který se zvyšoval při žakově špatném mínění o své vlastní zdatnosti. Avšak výroky strachu měly negativní dopad i na samotné učitele, zejména na ty, kteří byli více úzkostní a neměli dobré mínění o své profesionální zdatnosti.

učitel ; žák ; vztah učitel-žák ; pedagogická komunikace ; komunikace ; strach ; působení ; self-efficacy ; stres ; deprese ; úzkost ; prospěch ; duševní zdraví ; Austrálie ; zdatnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/523238>

15.

Teaching bias? : relations between teaching quality and classroom demographic composition / [Zaujatá výuka? : vztah mezi kvalitou výuky a demografickým složením třídy] / Hua-Yu Sebastian Cherng, Peter F. Halpin, Luis A. Rodriguez -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 128, č. 2 (February 2022) (2021/2022), s. 171-201.

Autoři předkládají výsledky studie, ve které zkoumali vliv demografie učitelů i žáků na kvalitu výuky v amerických školách. Respondenty bylo téměř 3000 učitelů z více než 700 škol, kde se učí žáci bílé pleti i žáci z etnických menšin. Výsledky v tabulkách ukazují, že žáky z etnických menšin většinou vyučují učitelé, kteří sami pocházejí též z etnických menšin nebo učitelé s nižším stupněm kvalifikace. Žákům jiné barvy pleti se tak dostává výuky nižší kvality než rodilým Američanům.

žák ; etnická menšina ; přistěhovalec ; třída ; demografie ; výuka ; kvalita vyučování ; kvalifikační úroveň ; učitel ; vyučující personál ; působení ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Spojené státy americké

<http://katalog.npmk.cz/documents/522840>